

The Encyclopedia of Comparative Jurisprudence and Law

The Role of Islamic Law in Resolving International Commercial Disputes Based on the Perspectives of John Burton and Imam Muhammad al-Baqir

Fatemeh Mohammadi¹, Hossein Karimi^{*2}, Zahra Seyed Hosseini²

1. Department of Theology, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran
2. Department of Law, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran

* Corresponding Author's Email: dr.h.karimi@um.ac.ir

ABSTRACT

This article explores the role of Islamic law in resolving international commercial disputes, focusing on the perspectives of John Burton and Imam Muhammad al-Baqir. Initially, the concepts and definitions of international commercial disputes and Islamic law are reviewed, followed by an analysis of the views of these two figures on dispute resolution. The commonalities and differences in their perspectives are examined, and the application of Islamic law in resolving international commercial disputes is discussed. A case study illustrating the resolution of commercial disputes using Islamic law is presented, highlighting the outcomes and benefits of these methods. The findings of this research indicate that utilizing Islamic law can reduce costs, enhance trust between parties, and foster sustainable commercial relationships. Finally, recommendations are made for improving dispute resolution systems and practical strategies for implementing Islamic law in international commercial disputes are provided. This research can contribute to strengthening existing legal systems and developing Islamic arbitration centers in various countries, introducing new avenues for research and exploration in this field.

Keywords: *Islamic law, international commercial disputes, John Burton, Imam Muhammad al-Baqir, dispute resolution, mediation, Islamic arbitration.*

How to cite: Mohammadi, F., Karimi, H., & Seyed Hosseini, Z. (2023). The Role of Islamic Law in Resolving International Commercial Disputes Based on the Perspectives of John Burton and Imam Muhammad al-Baqir. *The Encyclopedia of Comparative Jurisprudence and Law*, 1(1), 13-22.

تاریخ ارسال: ۲ مرداد ۱۴۰۲

تاریخ بازنگری: ۲۸ شهریور ۱۴۰۲

تاریخ پذیرش: ۹ مهر ۱۴۰۲

تاریخ چاپ: ۲۵ مهر ۱۴۰۲

دانشنامه فقه و حقوق تطبیقی

نقش حقوق اسلامی در حل منازعات تجاری بین‌المللی بر اساس دیدگاه‌های جان برتون و امام محمد باقر (ع)

فاطمه محمدی^۱، حسین کریمی^{۲*}، زهرا سیدحسینی^۳

۱. گروه الهیات، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

۲. گروه حقوق، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

* پست الکترونیک نویسنده مسئول: dr.h.karimi@um.ac.ir

چکیده

این مقاله به بررسی نقش حقوق اسلامی در حل منازعات تجاری بین‌المللی با تکیه بر دیدگاه‌های جان برتون و امام محمد باقر (ع) می‌پردازد. ابتدا مفاهیم و تعاریف منازعات تجاری بین‌المللی و حقوق اسلامی مرور شده و سپس دیدگاه‌های این دو شخصیت در خصوص حل منازعات تحلیل می‌گردد. نقاط مشترک و تفاوت‌های دیدگاه‌های جان برتون و امام محمد باقر (ع) بررسی شده و کاربرد حقوق اسلامی در حل منازعات تجاری بین‌المللی مورد بحث قرار می‌گیرد. در بخش بعدی، یک مطالعه موردی از حل منازعات تجاری با استفاده از حقوق اسلامی ارائه می‌شود که نشان‌دهنده نتایج و دستاوردهای این روش‌هاست. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که استفاده از حقوق اسلامی می‌تواند به کاهش هزینه‌ها، افزایش اعتماد بین طرفین و ایجاد روابط تجاری پایدار کمک کند. در پایان، پیشنهاداتی برای بهبود سیستم‌های حل منازعات و راهکارهای عملی برای استفاده از حقوق اسلامی در منازعات تجاری بین‌المللی ارائه می‌شود. این پژوهش می‌تواند به تقویت سیستم‌های حقوقی موجود و توسعه مراکز داوری اسلامی در کشورهای مختلف کمک کند و زمینه‌های جدیدی برای تحقیق و بررسی در این حوزه معرفی نماید.

واژگان کلیدی: حقوق اسلامی، منازعات تجاری بین‌المللی، جان برتون، امام محمد باقر (ع)، حل منازعات، میانجی‌گری، داوری شرعی.

نحوه استناددهی: محمدی، فاطمه، کریمی، حسین، و سیدحسینی، زهرا. (۱۴۰۲). نقش حقوق اسلامی در حل منازعات تجاری بین‌المللی بر اساس دیدگاه‌های جان برتون و امام محمد

باقر (ع). *دانشنامه فقه و حقوق تطبیقی*، (۱)، ۲۲-۱۳.

ضرورت بررسی نقش حقوق اسلامی در حل منازعات تجاری بین‌المللی از آنجاست که این نظام حقوقی با داشتن قواعد و اصول خاص خود، می‌تواند راهکارهای منحصر به فردی برای حل و فصل منازعات ارائه دهد. با توجه به اینکه بسیاری از کشورهای اسلامی در تجارت بین‌المللی نقش فعالی دارند، استفاده از حقوق اسلامی می‌تواند به تسهیل و تسریع در حل منازعات کمک کند و از بروز مشکلات بیشتر جلوگیری نماید. لذا، هدف این پژوهش بررسی نقش حقوق اسلامی در حل منازعات تجاری بین‌المللی با تکیه بر دیدگاه‌های جان برتون و امام محمد باقر (ع) است. این پژوهش سعی دارد تا با تطبیق و تحلیل دیدگاه‌های این دو شخصیت برجسته، راهکارهای موثری برای حل منازعات تجاری بین‌المللی ارائه دهد.

مبانی نظری

مفاهیم و تعاریف

تعریف منازعه و منازعات تجاری بین‌المللی

منازعه به عنوان یک وضعیت یا فرآیند شناخته می‌شود که در آن دو یا چند طرف با نظرات، اهداف، و منافع مختلف و گاه متضاد درگیر می‌شوند. منازعات تجاری بین‌المللی به طور خاص به اختلافات و تنازعاتی اشاره دارد که در زمینه تجارت بین‌المللی و بین کسب‌وکارها، شرکت‌ها، یا دولت‌های مختلف رخ می‌دهد. این منازعات می‌توانند به دلیل تفاوت‌های فرهنگی، اقتصادی، حقوقی، و حتی سیاسی ایجاد شوند (Alaoui et al., 2020).

معرفی حقوق اسلامی و منابع آن

حقوق اسلامی یا شریعت به مجموعه‌ای از قوانین و اصول فقهی اطلاق می‌شود که بر اساس قرآن، سنت پیامبر (ص)، اجماع و قیاس تدوین شده‌اند. این قوانین به تمام جنبه‌های زندگی مسلمانان از جمله مسائل شخصی، اجتماعی، اقتصادی، و سیاسی پرداخته و نقش مهمی در جامعه اسلامی ایفا می‌کنند. منابع اصلی حقوق اسلامی عبارتند از:

منازعات تجاری بین‌المللی یکی از موضوعات پیچیده و مهم در عرصه تجارت جهانی محسوب می‌شود. با گسترش جهانی شدن و توسعه تکنولوژی، تجارت بین‌المللی به طور چشمگیری افزایش یافته و به تبع آن، منازعات تجاری نیز بیشتر شده‌اند. این منازعات می‌توانند ناشی از اختلافات قراردادی، مسائل مالی، نقض قوانین و مقررات، و تفاوت‌های فرهنگی و حقوقی باشند. روش‌های حل و فصل این منازعات به دلیل تفاوت‌های موجود بین نظام‌های حقوقی مختلف، بسیار متنوع و پیچیده هستند (Budiharto & Sismarwoto, 2020; Nadar, 2009; Oseni et al., 2016; Willya, 2023).

حل و فصل منازعات تجاری بین‌المللی از اهمیت بالایی برخوردار است زیرا عدم حل این منازعات می‌تواند منجر به توقف فعالیت‌های تجاری، کاهش اعتماد بین طرفین، افزایش هزینه‌ها و زمان‌بری روند تجارت شود. استفاده از روش‌های موثر و کارآمد برای حل منازعات تجاری می‌تواند به حفظ روابط تجاری، کاهش هزینه‌ها و تسریع در حل و فصل اختلافات کمک کند (Nadar, 2009).

با توجه به افزایش منازعات تجاری بین‌المللی، نیاز به بررسی و تحلیل روش‌های مختلف حل و فصل این منازعات ضروری به نظر می‌رسد. از جمله سوالات پژوهشی که در این مقاله به آن‌ها پرداخته خواهد شد عبارتند از:

- چگونه می‌توان از حقوق اسلامی برای حل منازعات تجاری بین‌المللی استفاده کرد؟
- دیدگاه‌های جان برتون در مورد حل منازعات چگونه است و چگونه می‌توان آن‌ها را با دیدگاه‌های امام محمد باقر (ع) تطبیق داد؟
- نقش میانجی‌گری و سایر روش‌های حل منازعه در حقوق اسلامی چیست و چگونه می‌تواند در منازعات تجاری بین‌المللی موثر باشد؟

- قرآن: کتاب مقدس مسلمانان و اصلی‌ترین منبع قوانین اسلامی.
- سنت: روایات و احادیثی که از پیامبر اسلام (ص) نقل شده است.
- اجماع: توافق فقها و علما در مسائل فقهی.
- قیاس: استفاده از اصول کلی برای استنباط احکام جدید (Farah & Hattab, 2020).

دیدگاه‌های جان برتون درباره حل منازعات

معرفی جان برتون و نظریات او

جان برتون یکی از نظریه‌پردازان برجسته در زمینه حل منازعات و روابط بین‌الملل است. او با معرفی نظریه "حل منازعات عمیق" به بررسی ریشه‌های عمیق و ساختاری منازعات پرداخت. برتون معتقد بود که بسیاری از منازعات ناشی از نیازهای انسانی نادیده گرفته شده مانند امنیت، هویت، و مشارکت است. به عقیده او، تنها راه حل این منازعات، پرداختن به این نیازهای بنیادین و تلاش برای ایجاد تفاهم و همکاری بین طرفین منازعه است (Budiharto & Sismarwoto, 2020).

نقش میانجی‌گری و روش‌های حل منازعه در نظریات جان

برتون

جان برتون به میانجی‌گری به عنوان یکی از موثرترین روش‌های حل منازعات تاکید داشت. به عقیده او، میانجی‌گری می‌تواند به ایجاد فضای گفتگو و تعامل بین طرفین منازعه کمک کرده و زمینه را برای دستیابی به راه‌حل‌های مشترک فراهم کند. در این فرآیند، نقش میانجی به عنوان یک فرد بی‌طرف و معتمد بسیار مهم است و می‌تواند به کاهش تنش‌ها و افزایش اعتماد بین طرفین منجر شود (Budiharto & Sismarwoto, 2020).

دیدگاه‌های امام محمد باقر (ع) درباره حل منازعات

معرفی امام محمد باقر (ع)

امام محمد باقر (ع) پنجمین امام شیعیان و یکی از مهم‌ترین شخصیت‌های فقهی و دینی اسلام است. او با استفاده از علم و دانش وسیع خود، نقش بسزایی در تدوین و توسعه فقه اسلامی ایفا کرد. امام باقر (ع) در زمینه‌های مختلف حقوقی، اقتصادی، و اجتماعی نظریات و دیدگاه‌های ارزشمندی ارائه داد که همچنان در جامعه اسلامی مورد استفاده و استناد قرار می‌گیرد (Kholili, 2023).

تحلیل دیدگاه‌های امام محمد باقر (ع) در خصوص حل منازعات تجاری

امام محمد باقر (ع) با تاکید بر اصول عدالت، انصاف، و حقوق افراد، به حل منازعات تجاری اهمیت ویژه‌ای می‌داد. او معتقد بود که حل منازعات باید بر اساس مبانی شرعی و با رعایت حقوق و منافع طرفین انجام شود. به عقیده امام باقر (ع)، استفاده از روش‌های صلح‌آمیز و مذاکره در حل منازعات می‌تواند به کاهش تنش‌ها و ایجاد روابط پایدار بین طرفین کمک کند. امام باقر (ع) همچنین بر نقش علما و فقها در ارائه راهکارهای شرعی و قانونی برای حل منازعات تجاری تاکید داشت (Wilya, 2023).

تطبیق دیدگاه‌ها و تحلیل

نقاط مشترک و تفاوت‌های دیدگاه‌های جان برتون و امام محمد باقر (ع)

بررسی نقاط مشترک

جان برتون و امام محمد باقر (ع) هر دو بر اهمیت حل منازعات با استفاده از روش‌های صلح‌آمیز تاکید داشتند. جان برتون با نظریه "حل منازعات عمیق" به اهمیت توجه به نیازهای انسانی و بنیادین در حل منازعات پرداخت. او معتقد بود که نادیده گرفتن این نیازها می‌تواند منجر به تشدید منازعات شود و برای حل پایدار آن‌ها، باید به این نیازها پاسخ داد (Budiharto & Sismarwoto, 2020). به همین ترتیب، امام محمد باقر (ع) نیز بر اهمیت عدالت

حقوق اسلامی برای حل منازعات تجاری بین‌المللی چندین روش را معرفی کرده است که می‌توان به مذاکره، میانجی‌گری، حکمیت، و داوری شرعی اشاره کرد. مذاکره به عنوان اولین و ساده‌ترین روش حل منازعات، تاکید بر تعامل مستقیم بین طرفین دارد تا به توافق برسند (Oseni et al., 2016). میانجی‌گری نیز به عنوان روشی موثر در حل منازعات تجاری بین‌المللی، با استفاده از فردی بی‌طرف که به مسائل شرعی و تجاری آگاه است، می‌تواند به حل و فصل اختلافات کمک کند (Farah & Hattab, 2020).

حکمیت و داوری شرعی نیز دو روش مهم دیگر در حقوق اسلامی هستند که به دلیل رعایت اصول شرعی و اسلامی در حل منازعات، اهمیت زیادی دارند. در این روش‌ها، حکمی که توسط داوران شرعی صادر می‌شود، برای طرفین الزام‌آور است و بر اساس قوانین شرعی و اصول عدالت انجام می‌شود (Berrahlia, 2023).

مقایسه روش‌های اسلامی با روش‌های غربی

روش‌های حقوق اسلامی در حل منازعات تجاری بین‌المللی با روش‌های غربی تفاوت‌های عمده‌ای دارند. یکی از تفاوت‌های اصلی، مبانی نظری و فلسفی این روش‌هاست. روش‌های اسلامی بر اساس مبانی شرعی و فقهی تدوین شده‌اند و تاکید زیادی بر رعایت عدالت، انصاف، و حقوق شرعی دارند (Farah & Hattab, 2020). در مقابل، روش‌های غربی بیشتر بر اساس مبانی حقوق بین‌الملل و قوانین قراردادی شکل گرفته‌اند و تاکید بر حقوق فردی و توافقات قراردادی دارند (Berrahlia, 2023).

تفاوت دیگر در فرآیند و روش‌های اجرای این دو سیستم است. در حقوق اسلامی، استفاده از روش‌هایی مانند مذاکره، میانجی‌گری، و داوری شرعی رایج است که بر اساس تعاملات مستقیم و رعایت اصول شرعی انجام می‌شود (Oseni et al., 2016). در حالی که در سیستم‌های حقوقی غربی، بیشتر به داوری بین‌المللی و استفاده از دادگاه‌های تجاری تاکید می‌شود که بر

و انصاف در حل منازعات تاکید می‌کند و استفاده از روش‌های صلح‌آمیز مانند مذاکره و میانجی‌گری را توصیه می‌نمود (Willya, 2023).

نکته دیگری که در هر دو دیدگاه مشترک است، تاکید بر نقش میانجی‌گری است. جان برتون میانجی‌گری را به عنوان یکی از موثرترین روش‌ها برای کاهش تنش‌ها و ایجاد تفاهم بین طرفین منازعه معرفی می‌کند (Budiharto & Sismarwoto, 2020). امام محمد باقر (ع) نیز بر نقش علما و فقها به عنوان میانجی‌گرانی که می‌توانند با دانش شرعی خود به حل منازعات کمک کنند، تاکید داشت (Kholili, 2023).

تحلیل تفاوت‌ها

تفاوت‌های عمده بین دیدگاه‌های جان برتون و امام محمد باقر (ع) را می‌توان در منابع و مبانی نظری آن‌ها یافت. جان برتون به عنوان یک نظریه‌پرداز غربی، بر مبانی علوم اجتماعی و روانشناسی تاکید داشت و نظریات او بیشتر بر اساس تحقیقات علمی و تجربی استوار بود (Budiharto & Sismarwoto, 2020). در مقابل، امام محمد باقر (ع) به مبانی شرعی و فقهی اسلامی تکیه داشت و دیدگاه‌های او بر اساس قرآن، سنت، اجماع و قیاس شکل گرفته بود (Farah & Hattab, 2020).

تفاوت دیگر در رویکرد آن‌ها به نیازهای انسانی است. برتون نیازهای انسانی را به عنوان محور اصلی نظریه خود معرفی می‌کند و حل منازعات را بر اساس پاسخ به این نیازها می‌دانست (Budiharto & Sismarwoto, 2020). اما امام محمد باقر (ع) نیازهای انسانی را در چارچوب عدالت و قوانین شرعی تعریف می‌کرد و معتقد بود که حل منازعات باید بر اساس رعایت حقوق شرعی و اسلامی باشد (Willya, 2023).

کاربرد حقوق اسلامی در حل منازعات تجاری بین‌المللی

معرفی روش‌های حقوق اسلامی در حل منازعات

روابط تجاری بین طرفین پس از حل منازعه بهبود یافت و زمینه برای همکاری‌های آینده فراهم شد (Berrahlia, 2023).

پیشنهادات برای بهبود سیستم‌های حل منازعات

ارائه پیشنهادات برای بهبود روش‌های حقوق اسلامی

برای بهبود روش‌های حقوق اسلامی در حل منازعات تجاری بین‌المللی، چند پیشنهاد می‌تواند مطرح شود. اولاً، باید تلاش شود تا مراکز داوری اسلامی در کشورهای مختلف تاسیس و تقویت شوند تا دسترسی به این مراکز برای تمامی تجار و شرکت‌ها آسان‌تر شود (Farah & Hattab, 2020). ثانیاً، آموزش و تربیت داوران و میانجی‌گران با دانش عمیق از حقوق اسلامی و تجارت بین‌المللی باید در اولویت قرار گیرد. این افراد باید بتوانند با درک کامل از مسائل تجاری و اصول فقهی، به حل منازعات بپردازند (Willya, 2023).

راهکارهای عملی برای استفاده از حقوق اسلامی در منازعات

تجاری بین‌المللی

برای استفاده عملی از حقوق اسلامی در منازعات تجاری بین‌المللی، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- ایجاد چارچوب‌های قانونی جامع: تدوین قوانین و مقررات جامع و هماهنگ با اصول شرعی که بتواند به طور موثر در حل منازعات تجاری بین‌المللی مورد استفاده قرار گیرد (Berrahlia, 2023).
- ترویج میانجی‌گری اسلامی: افزایش آگاهی و ترویج میانجی‌گری بر اساس اصول اسلامی به عنوان یکی از روش‌های موثر و کم‌هزینه در حل منازعات تجاری (Oseni et al., 2016).
- تقویت همکاری بین‌المللی: ایجاد شبکه‌های همکاری بین‌المللی بین مراکز داوری اسلامی و سازمان‌های تجاری جهانی برای تبادل تجربیات و

اساس قوانین و مقررات بین‌المللی عمل می‌کنند (Berrahlia, 2023).

مطالعه موردی و پیشنهادات

مطالعه موردی

تحلیل یک یا چند مورد از منازعات تجاری بین‌المللی و نحوه حل آن‌ها با استفاده از حقوق اسلامی

یکی از مثال‌های بارز حل منازعات تجاری بین‌المللی با استفاده از حقوق اسلامی، منازعه‌ای است که بین دو شرکت اسلامی در حوزه مالی در مالزی رخ داد. در این مورد، دو شرکت بر سر شرایط قراردادی و تحویل کالا دچار اختلاف شدند. به جای مراجعه به دادگاه‌های بین‌المللی یا داوری تجاری سنتی، طرفین تصمیم گرفتند که به یک مرکز داوری اسلامی مراجعه کنند که بر اساس شریعت اسلامی عمل می‌کرد (Oseni et al., 2016).

در این مرکز، فرآیند داوری بر اساس قوانین فقهی اسلامی انجام شد. داوران، که همگی دانش‌آموختگان حقوق اسلامی بودند، با بررسی مستندات و شواهد ارائه شده، تلاش کردند تا با رعایت اصول عدالت و انصاف، راه‌حلی مناسب برای حل منازعه ارائه دهند. در نهایت، با مذاکره و میانجی‌گری، طرفین به توافقی دست یافتند که هم از نظر شرعی و هم از نظر تجاری قابل قبول بود (Farah & Hattab, 2020).

بررسی نتایج و دستاوردهای این روش‌ها

نتایج حاصل از این فرآیند نشان داد که استفاده از حقوق اسلامی در حل منازعات تجاری بین‌المللی می‌تواند بسیار موثر باشد. اولاً، طرفین منازعه با توجه به اعتقادات مذهبی خود، اعتماد بیشتری به فرآیند داوری داشتند و همین امر باعث شد که به توافقی پایدار و قابل قبول دست یابند (Oseni et al., 2016). ثانیاً، هزینه‌های مربوط به حل منازعه به طور قابل توجهی کاهش یافت، زیرا نیاز به استفاده از دادگاه‌های بین‌المللی پرهزینه و زمان‌بر نبود. ثالثاً،

دیدگاه‌های جان برتون در مورد حل منازعات چگونه است و چگونه می‌توان آن‌ها را با دیدگاه‌های امام محمد باقر (ع) تطبیق داد؟

جان برتون به حل منازعات بر اساس نیازهای انسانی و میانجی‌گری تاکید داشت، در حالی که امام محمد باقر (ع) نیز بر اصول عدالت و مذاکره تاکید می‌کرد. نقاط مشترک این دو دیدگاه شامل توجه به نیازهای انسانی و استفاده از روش‌های صلح‌آمیز است.

نقش میانجی‌گری و سایر روش‌های حل منازعه در حقوق اسلامی چیست و چگونه می‌تواند در منازعات تجاری بین‌المللی موثر باشد؟

میانجی‌گری در حقوق اسلامی به عنوان یکی از موثرترین روش‌ها برای حل منازعات تجاری بین‌المللی شناخته می‌شود. این روش با استفاده از فردی بی‌طرف و آگاه به اصول شرعی، به کاهش تنش‌ها و ایجاد توافق کمک می‌کند (Oseni et al., 2016).

نتایج و دستاوردهای پژوهش

تطبیق دیدگاه‌های جان برتون و امام محمد باقر (ع) نشان داد که هر دو بر اهمیت استفاده از روش‌های صلح‌آمیز و توجه به نیازهای انسانی در حل منازعات تاکید دارند. اما تفاوت‌های اصلی آن‌ها در مبانی نظری و فلسفی است که جان برتون بر مبانی علوم اجتماعی و امام محمد باقر (ع) بر مبانی شرعی تاکید دارد. همچنین، نتایج نشان داد که استفاده از حقوق اسلامی در حل منازعات تجاری بین‌المللی می‌تواند به کاهش هزینه‌ها، افزایش اعتماد بین طرفین و ایجاد روابط تجاری پایدار کمک کند (Farah & Hattab, 2020; Willya, 2023).

این پژوهش نشان داد که حقوق اسلامی می‌تواند به عنوان یک چارچوب موثر برای حل منازعات تجاری بین‌المللی مورد استفاده

ارتقای سطح کارایی این روش‌ها (Farah & Hattab, 2020).

- پژوهش و توسعه: حمایت از پژوهش‌های علمی در زمینه حقوق اسلامی و حل منازعات تجاری بین‌المللی و انتشار نتایج این پژوهش‌ها به منظور ارتقای دانش و آگاهی در این زمینه (Willya, 2023).

نتیجه‌گیری

در این مقاله به بررسی نقش حقوق اسلامی در حل منازعات تجاری بین‌المللی با تکیه بر دیدگاه‌های جان برتون و امام محمد باقر (ع) پرداختیم. ابتدا مفاهیم و تعاریف منازعات تجاری بین‌المللی و حقوق اسلامی را مرور کردیم و سپس دیدگاه‌های جان برتون و امام محمد باقر (ع) در خصوص حل منازعات را تحلیل نمودیم. در بخش بعدی، نقاط مشترک و تفاوت‌های دیدگاه‌های این دو شخصیت را بررسی کردیم و در نهایت، به کاربرد حقوق اسلامی در حل منازعات تجاری بین‌المللی و مقایسه آن با روش‌های غربی پرداختیم. همچنین، با بررسی یک مطالعه موردی، نتایج و دستاوردهای استفاده از حقوق اسلامی در حل منازعات تجاری را نشان دادیم و پیشنهاداتی برای بهبود سیستم‌های حل منازعات ارائه کردیم.

پاسخ به سوالات پژوهش

چگونه می‌توان از حقوق اسلامی برای حل منازعات تجاری بین‌المللی استفاده کرد؟ حقوق اسلامی با تکیه بر اصول عدالت، انصاف و رعایت حقوق شرعی، روش‌هایی مانند مذاکره، میانجی‌گری و داوری شرعی را برای حل منازعات تجاری بین‌المللی ارائه می‌دهد (Farah & Hattab, 2020).

نقاط قوت و ضعف هر دو سیستم کمک کند و راهکارهایی برای بهبود ارائه دهد (Farah & Hattab, 2020).

نقش فناوری‌های نوین در حل منازعات تجاری بین‌المللی با استفاده از حقوق اسلامی: بررسی چگونگی استفاده از فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی و بلاکچین در فرآیند حل منازعات تجاری و تطبیق این فناوری‌ها با اصول حقوق اسلامی (Hussain et al., 2023).

تاثیر فرهنگ و مذهب بر حل منازعات تجاری: پژوهش‌های بیشتر در مورد تاثیر عوامل فرهنگی و مذهبی بر فرآیند حل منازعات تجاری و چگونگی تلفیق این عوامل با روش‌های حقوقی مختلف (Alaoui et al., 2020).

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

EXTENDED ABSTRACT

The globalization of commerce has significantly increased the volume and complexity of international trade, resulting in a corresponding rise in international commercial disputes. Resolving these disputes efficiently is critical to maintaining smooth international trade relations and ensuring the trust and confidence of the involved parties. This paper investigates the role of Islamic law (Sharia) in resolving international commercial disputes by examining the perspectives of John Burton, a prominent conflict resolution theorist, and Imam Muhammad al-Baqir (a), an influential Islamic jurist. The study aims to highlight the commonalities and differences between Western and Islamic approaches to dispute resolution and propose practical applications of Islamic law in contemporary international trade disputes.

Concepts and Definitions

قرار گیرد. با توجه به افزایش تجارت بین‌المللی بین کشورهای اسلامی و نیاز به روش‌های حل منازعات که با ارزش‌ها و فرهنگ‌های این کشورها سازگار باشد، استفاده از حقوق اسلامی می‌تواند به تسهیل و تسریع در حل منازعات کمک کند. همچنین، نتایج این پژوهش می‌تواند به تقویت سیستم‌های حقوقی موجود و توسعه مراکز داوری اسلامی در کشورهای مختلف کمک کند (Berrahlia, 2023).

پیشنهادات برای تحقیقات آتی

بررسی بیشتر در مورد کاربردهای عملی حقوق اسلامی در حل منازعات تجاری بین‌المللی: پژوهش‌های بیشتری باید به بررسی موارد عملی و واقعی حل منازعات تجاری با استفاده از حقوق اسلامی پردازند تا نتایج و دستاوردهای این روش‌ها بهتر مستند شود (Oseni et al., 2016).

تحلیل تطبیقی بین نظام‌های حقوقی مختلف: پژوهش‌های تطبیقی بین حقوق اسلامی و نظام‌های حقوقی غربی می‌تواند به درک بهتر

International commercial disputes refer to conflicts arising from international business transactions involving parties from different countries. These disputes can stem from contractual disagreements, financial issues, regulatory breaches, and cultural and legal differences (Alaoui et al., 2020). Islamic law, or Sharia, derives its principles from the Quran, the Hadith (traditions of the Prophet Muhammad), Ijma (consensus of scholars), and Qiyas (analogical reasoning). Sharia covers all aspects of a Muslim's life, including commercial transactions, and provides comprehensive guidelines for dispute resolution based on justice, equity, and fairness (Farah & Hattab, 2020).

John Burton's Theories on Conflict Resolution

John Burton, a renowned figure in conflict resolution theory, introduced the concept of "deep-rooted conflicts" and emphasized the importance of addressing fundamental human

needs, such as security, identity, and participation, to resolve conflicts effectively. Burton argued that many conflicts persist because these basic needs are unmet, and any attempt to resolve disputes without addressing these needs is likely to fail. He advocated for methods such as negotiation, mediation, and problem-solving workshops to create a cooperative environment where parties can address their underlying needs and interests (Budiharto & Sismarwoto, 2020).

Imam Muhammad al-Baqir's Perspective on Dispute Resolution

Imam Muhammad al-Baqir (a), the fifth Shia Imam, made significant contributions to Islamic jurisprudence and emphasized the importance of justice, equity, and peaceful resolution of disputes. He advocated for the use of negotiation and mediation, stressing that disputes should be resolved in a manner that preserves the rights and dignity of all parties involved. According to Imam Muhammad al-Baqir (a), scholars and jurists play a crucial role in mediating disputes and providing solutions based on Islamic principles (Willya, 2023). His approach aligns with the broader Islamic emphasis on resolving conflicts through dialogue and mutual understanding, as reflected in various legal texts and traditions.

Comparative Analysis

While Burton's theories and Imam Muhammad al-Baqir's (a) perspectives share a common emphasis on peaceful resolution and addressing underlying needs, they differ in their foundational principles and methodologies. Burton's approach is rooted in social sciences and empirical research, focusing on psychological and sociological aspects of conflict (Budiharto & Sismarwoto, 2020). In contrast, Imam Muhammad al-Baqir's (a) approach is deeply embedded in Islamic jurisprudence, with a strong emphasis on adherence to Sharia principles and ethical

considerations (Farah & Hattab, 2020). Despite these differences, both perspectives highlight the importance of mediation and negotiation, suggesting that integrating these approaches could offer a comprehensive framework for resolving international commercial disputes.

Case Study and Practical Applications

To illustrate the practical application of Islamic law in resolving international commercial disputes, this study presents a case involving two Islamic finance companies in Malaysia. The companies encountered a contractual dispute and opted to resolve it through an Islamic arbitration center. The arbitration process, guided by Sharia principles, involved mediators with expertise in both commercial law and Islamic jurisprudence. The mediators facilitated dialogue between the parties, ensuring that the resolution was equitable and adhered to Islamic legal standards (Oseni et al., 2016). The outcome demonstrated the efficacy of Islamic arbitration in achieving a fair and sustainable resolution, reducing costs, and maintaining the business relationship between the parties (Berrahlia, 2023).

Recommendations and Conclusion

The findings of this research underscore the potential of Islamic law in providing effective solutions for international commercial disputes. To enhance the application of Sharia in this context, several recommendations are proposed. Firstly, the establishment and strengthening of Islamic arbitration centers in various countries can provide accessible and reliable platforms for dispute resolution (Farah & Hattab, 2020). Secondly, training and educating arbitrators with comprehensive knowledge of both Sharia and international commercial law are essential to ensure that they can navigate complex disputes effectively (Willya, 2023). Lastly, fostering collaboration between Islamic arbitration centers and international trade organizations can facilitate

the exchange of best practices and enhance the credibility and acceptance of Islamic arbitration methods.

This study contributes to the existing literature by bridging the gap between Western conflict resolution theories and Islamic jurisprudence. It provides a nuanced understanding of how Islamic law can be integrated into the resolution of international commercial disputes, offering practical insights for policymakers, legal practitioners, and scholars. Further research is encouraged to explore the evolving role of technology in Islamic arbitration, the impact of cultural factors on dispute resolution, and the development of unified legal frameworks that incorporate Islamic principles. By continuing to investigate these areas, the potential for Islamic law to contribute to global commerce and dispute resolution can be fully realized.

References

- Alaoui, K. E., Pilotti, M., Salameh, M. H., & Singh, S. (2020). The Education of Dispute Resolution in Al Jazeera Al Arabiya: A Case for a Culturally Engaging Pedagogy. *Education Sciences*, 10(4), 89. <https://doi.org/10.3390/educsci10040089>
- Berrahlia, B. (2023). Islamic Finance Dispute Resolutions in the English Courts: Past Experience and an Outlook for the Future. *Journal of International Trade Law and Policy*, 23(1), 14-36. <https://doi.org/10.1108/jitlp-04-2023-0014>
- Budiharto, & Sismarwoto, E. (2020). Freedom of Contracts and Dispute Settlement Between Conventional Banking and Sharia Banking. *International Journal of Economics and Business Administration*, VIII(Issue 1), 285-291. <https://doi.org/10.35808/ijeba/438>
- Farah, A. Q., & Hattab, R. (2020). The Application of Shari'ah Finance Rules in International Commercial Arbitration. *Utrecht Law Review*, 16(1), 117-139. <https://doi.org/10.36633/ulr.592>
- Hussain, M. A., Labanieh, M. F., Mahdzir, N., Sulaiman, N., & Bawazir, O. S. A. (2023). The Potential Prospect of Artificial Intelligence (Ai) in Arbitration From the International, National and Islamic Perspectives. *Journal International Studies*, 19. <https://doi.org/10.32890/jis2023.19.1.4>
- Kholili, M. (2023). Sociological Study of the Development of Islamic Banking Within the Legal System in Indonesia. *Journal of Sharia Economics*, 4(2), 187-202. <https://doi.org/10.22373/jose.v4i2.3413>
- Nadar, A. (2009). Islamic Finance and Dispute Resolution: Part 2. *Arab Law Quarterly*, 23(2), 181-193. <https://doi.org/10.1163/157302509x415701>
- Oseni, U. A., Adewale, A. A., & Zain, N. R. M. (2016). Customers' Perceptions on the Dispute Resolution Clauses in Islamic Finance Contracts in Malaysia. *Review of Financial Economics*, 31(1), 89-98. <https://doi.org/10.1016/j.rfe.2016.05.004>
- Willya, E. (2023). Implications of Islamic Law in Business Dispute Resolution: A Qualitative Approach to Muslim Entrepreneurs. *Sanskara Hukum Dan Ham*, 2(01), 42-48. <https://doi.org/10.58812/shh.v2i01.243>